

Ханъ Омуртагъ

Презъ месецъ юлий 814 година великиятъ ханъ Крумъ замина за другия свѣтъ. Той завеща на своя синъ единъ черъ конь, на който бѣше кръстомъ преминалъ Балканския полуостровъ, единъ калѣнъ въ боеветъ мечъ и една юначна държава.

Една вечеръ младиятъ ханъ Омуртагъ опаса бащиния си мечъ, яхна черния конь, излѣзе презъ голѣмата порта на Плиска и пое пѣтя къмъ Мадарската крепость. Горещъ вѣтръръ духаше откъмъ опърленото отъ сушата Дунавско поле. Димѣше далечъ нѣкъде запалено село. Надъ Мадарската крепость се виеше единъ голѣмъ орелъ — богъ Икушъ, комуто старитъ българи обричаха тѣлата на мъртвитъ си. Подиръ хана яхаше неговиятъ пръвъ военачалникъ кавханъ Ишбулъ, а подиръ него деветъ вилики боили. По пѣтя

царската дружина настигаше стада съ овце, насметени отъ балкански овчари, коля, натоварени съ брашно и мѣхове тракийско

вино, и цѣли чарди биволи. Тѣ пълзѣха къмъ крепостъта, кждѣто войницитъ на ханъ Крума точеха мечоветъ си и лѣскаха тежитъ си щитове за новитъ боеве.

Както препускаха, изведнѣжъ коньтъ на ханъ Омуртага трепна, стѣписа се назадъ и спрѣ. Ханътъ се наведе надолу и видѣ предъ позлатенитъ конски копита една гургулица се мѣчи да разпери криле, а не може.

— Защо не може да хвъркне тая птица? — попита господарьтъ на българската земя.

— Защото умира отъ жажда, — обади се кавханъ Ишбулъ. — По цѣлата равнина нѣма нито една капка вода.

Омуртагъ шибна коня си. Когато влѣзоха въ крепостъта, която приличаше на разбутанъ мравунекъ — такова гѣмжило отъ войници бѣше, — кръвьта на младия ханъ закипѣ. Предъ очитъ му се мѣрнаха високитъ стени на Константиноплъ и осипаната съ безцѣни камѣни гръц-

